

Uniunea noastră

Liviu DĂNCEANU

© Mihai Cosma, 2007

Unul dintre miracolele umane este acela că victoria se poate distribui. Și se distribuie chiar (poate, mai ales) în câmpul creației, acolo unde învingătorul crede că păstrează, odată cu propria-i urzeală, puterea deplină. Când, acum nouă decenii, crema muzicienilor români s-a strâns în jurul lui Brăiloiu și Otescu pentru a întemeia Societatea Compozitorilor, se punea de o revoluție care era, în ultimă instanță, în favoarea învingătorului; căci biruitorului dacă i se ia victoria nu e mare lucru, pe când învinsul, dacă i se confiscă idealul de victorie, pierde realmente totul. O revoluție care a plăsmuit, înainte de orice, condițiile unei solidarități (mai mult sau mai puțin adânci) între slujitorii artei sunetelor. Firește, una între inegali. Ce ar fi însemnat ca victoria să rămână în mâna învingătorilor, a celor puțini aleși, cunoscuți și recunoscuți? Ce ar fi fost dacă însuși Enescu ar fi avut ifose de triumfător și ar fi divizat breasla compozitorilor în subiecte și obiecte umane, într-o facțiune privilegiată și o alta frustrată, terfelită? Evident, Uniunea nu ar fi rezistat. Pe de altă parte, o asociație profesională se naște mai degrabă din contraste decât din asemănări. Or, contrastul se rezolvă la nivel uman prin armonizarea bunăvoințelor reciproce. Ca și prin cruțarea mutuală de interese și schimb de bune oficii, semănând cu un comerț în care amorul nostru propriu își propune întotdeauna ceva de câștigat. Un fel de negoț ce nu durează decât după nevoie și de care trebuie să te folosești, nu-i așa, cu multă precauție. În principiu o Uniune este un pact al investiției de inteligență și abilitate ori al complicităților fie grațioase, fie, dimpotrivă, oneroase. Cei răi își găsesc întotdeauna colaboratori; voluptuoșii au tovarăși de desfrâu; interesații racolează prozeliți; mediocrii cultivă partizani; comozii și indolenții țes relații; virtuozii iscă admiratori. În realitate cel ce strălucește mai mult, cel ce răzbate mai sus este mutat în afara granițelor acestui pact și i se declară vrajbă eternă. E o cutumă, cel puțin a omului contemporan. Și, din păcate, a creatorului. Un creator care nu mai vrea să locuiască în lume (și nici în Uniune), ci în trafic ori în hotelul global populat de indivizi și mai puțin de persoane. Paradoxal, dar o existență creatoare în ordinea Uniunii se bucură de mai multă libertate interioară decât existența în lumea sintetică a elitelor autoclonate, ce practică un continuu bruij conceptual și etalează un prototip robotic multiplicat, ca o aporie fără destinație. Însăși ordinea Uniunii e pusă în discuție. Ca și rațiunea ei. Făcând Uniunea una cu lumea, o împiedicăm să prefacă ea lumea. Dar nici izolarea Uniunii de societate nu produce altceva decât neputința de a lucra în

societate. Fie o supunem lumii, fie o separăm de societate, rezultatul e același: Uniunea devine irelevantă veacului și creatorii ajung fiare ori strigoi. Altfel spus, cei dintre care unii disprețuiesc Uniunea, folosindu-se de ea, în timp ce alții o urăsc și se tem de forța ei. Cu toții regizează schimbarea (destrămarea) în faldurile „vetuste” tradiții sau în pauzele de publicitate ale „modernizării”, uitând că singura soluție este continuitatea în baza implicării în treburile creației și ale cetății. Pentru asta e nevoie, credem, de o politică a persoanei și nu a individului ori a masei. Și mai este necesar să ne păstrăm integritatea morală, intelectuală, și să avem

curajul mărturisirii. Iar cei care, stând în Uniune, reduc totul la anturajul privat al propriilor vicii și virtuți ar fi bine să mediteze la o pareneză de-a lui Vasile Macedoneanu, conform căreia „nu se cuvine să te porți nepotrivit cu împrejurările: ca muritor, învață să te bucuri de cele ce par bune în viață, ca nemuritor, ai grijă să te învrednicești de cele nemuritoare”. Cu atât mai mult cu cât neputându-se face puternic ceea ce este just a ajuns în vremea noastră invers, adică să se facă just doar ceea ce este puternic.

DIN SUMAR

Eseu	2
Marin Constantin la 85 de ani	3
Aniversare Doru Popovici	4
Christian Al. Petrescu	5
Balet	6
Recenzii	7
Concerte... sub lupă	9-10
Pagina corală	11
Chopin 200	14-17
Punctul pe jazz	18
Corina Chiriac	19
Sanremo 2010	21
Teatrul Tănase la bilanț	22-23
Cornel Fugaru și Sincron	27
Știri	30-31
Discuri	34-35